

פרופ' פדה נאה דורש

רפואה הפגז האחרון של פדה

האם נענש מנהל בתי-החולים מפני שסירב למעורר בתפקידו?

ערב פרישתו מתפקידו כמנכ"ל משרד הבריאות, ירה הפרופסור ברוך פדה את ירייתו האחרונה. היא היתה מכוונת נגד ה"ר רוברט חיימוב.

אחרי שחשף העולם הזה (1936) את פרשת הדחוף של חיימוב מניהול בית החולים הממשלתי ה"רפ"ה, שיגרה דוברת משרד הבריאות, דבורה גנני, את תגובת פדה (העולם הזה 1930). השבוע פורסמה גם בעיתונות הימית.

השבוע הניב ד"ר חיימוב עק טענות פדה. בראיון אישיו הסביר מה היו הגורמים הנייתורים, שהי באו להרחתו מניהול בתי-החולים: אינו חסיד של התנצחות מעל דפי העיתונות.

הודחתי כמנהל בתי-החולים הממשלתי ה"רפ"ה, לפני קרוב לשנתיים. מאז ההדחה נלחמתי בכוחות עצמי בהדחה, בלא לשתף כל גורם אחר. אך כאשר משרד ממשלתי רב-כוח מצבע רצח אופייני נגד איש בודד, תוך שימוש בסילופים ובחצי-אמתות, מחובתי להשמיע את קולי ולומר את האמת.

הציבור בוודאי רוצה לדעת מה מביא לאולטימטום של מנהל בתי-החולים, במאמציהם למנוע מיסחר במיטות אישפוז, ובפרקטיקה פרטית אסורה, שהוחדרו אל תוך כותלי בתי-החולים על-ידי רופאים מסויימים, אשר אין לי ספק שהם מיעוט מכלל ציבור הרופאים.

מנהלי-מחלקות ניסו להחדיר לבית-החולים, לא רציתי ולא יכולתי להשלים עם תופעה זו. ידעתי כי בסופו של דבר היא תשחית כל חלקה טובה בבית-החולים.

א"י הסכמה לשחיתות. פרופסור פדה מכחיש מעשים של פרקטיקה פרטית אסורה, ואיסוף כספים מחולים לטובת "אגודה למחקר" שליך מחלקה כירורגית ב"ב בית החולים ה"רפ"ה. הכחשה זו נראית בעיני תמוהה. הרי מנהל המחלקה עצמו הודה כי הוא "אינו טלית שכולה תכלת", שהוא אינו נוהג לפי התקשי"ר (האיסור) גטילת כספים מחולים שבטיפולו בתוך כותלי בית-החולים). שהוא בודק חולים פרטיים הצריכים להיכנס למחלקתו. עובדה היא כי לאחר תלונתי ולאחר הדחתי, אכן הורה משרד-הבריאות, לפי הוראה ממבקר המדינה, לפרק את האגודה הנ"ל, אם כי אין שום ביטחון שפעילותה אכן הופסקה בפועל.

פרופסור פדה טוען שבמשך כל השנים, עד לעימות המכריע ביני לבין מיספר מנהלי-מחלקות, היו דיווחי חיובים לגבי אותם מנהלי-מחלקות, אשר את פניהם אני מנסה כיום להשחיר.

דיווחות חיוביים על מנהלי-מחלקות אינם תומכים בטענה על יחסים מעוררים, מזה שנים" בין מנהל בתי-החולים לבין מנהלי המחלקות עצמם. להיפך, כל זמן שהם לא חרזו מהנהלים המחייבים ומהמשמעות ה"חלה על כולנו, לא היה יסוד לעירעור יחסים ולהגשת דו"חות שליליים נגדם. בתוהו-ובוהו שנוצר במדינה בשטחים רבים, לא היה מוזק אם בעלי תפקידים אחרניים היו עומדים על קיום החוק. למרבה הפלא, הנהלת משרד-הבריאות לא זו בלבד שלא מנעה בי, אלא אף הכשילה אותי, כאשר היה עליה לתמוך בי, מנהל בודד של בתי-החולים, שאינו מוכן להסכים עם מעשי שחיתות הנעשים לנגד עיניו והפוגעים, בסופו של דבר, קודם כל בי שכבות החלשות שבציבור, שאין בידן לשלם "מתחת לשולחן" כדי להתקבל ל"אישפוז בדחיפות, היא חששה מעימות עם האירגון החוק של מנהלי-מחלקות בארץ.

כניעת פדה. פרופסור פדה, שלאחר פרישתו מתפקידו כמנכ"ל משרד-הבריאות יצא בהודעות לעיתונות כנגד "הפרקטיקה הפרטית האסורה", המשתיתה כל חלקה טובה בבתי-החולים, הוא נאה דורש, אבל אינו נאה מקיים.

כאשר התעוררה בעייה זו בבתי-החולים שבניהולי העדיף החליק על פני הדברים, ניסה לפייס ביני לבין מנהלי-מחלקות, שעסקו בפרקטיקה פרטית אסורה. כאשר ניסיון זה לא הצליח, העדיף להדיח אותי. עברו, היה זה פיתרון קל. הרבה יותר מסוכן היה להגיע לעימות עם אירגון מנהלי-מחלקות של בתי החולים, שאיים להשכיח את עובדות חבריו בכל בתי החולים. אבל, תוצאות כניעתו של פרופסור פדה, נתגלו לאחרונה לעיני הציבור הנדהם, ומה בדבר אחריותו של שר-הבריאות? יש לי יסוד להניח שהשר קיבל מידע חלקי וחד-צדדי. בכך נתאפשר העוול שפגע בי ובבתי-החולים, על מאות עובדיו ה"נאמנים, ובתושבי האזור כולו.

אין לי ספק שעובדי בתי-החולים לא יוכלו לקבל את הדחתי מניהול בתי-החולים ללא מישפט וללא סיבה מוצדקת. הם לא יקבלו מישטר של הדחתי שרירותיות.

איני חושב שבמדינת ישראל, חייב אדם להענש משום שניסה ללחום להגנותו, ל"טהר-כפיים, ומשום שביקש שלא למעול בתפקידו.

שוק שחור

דיו הבנק כדין קטין

מישרד-האוצר עשה עיסקות עם עצורים, מקור הדוברים השחורים לא נתגהה והשופט אסר פירסום שם הבנק

באולם נמצאו כ-40 עצורים, ביניהם לקר חותיו של אותו סניף בנק, מגדולי הבנקים של ישראל. חוקרי-המישטרה, אשר אירחו את הקלחות ב"פנסיון" שלהם, בתל-אביב, ביקשו מן העצורים לשמוע את דבריו של פקיד-האוצר הבכיר.

בלתי-חוקיות, מוכן משרד האוצר לשלם להם שלוש לירות, ולעצום עין מפני ה"עבירה שהעצורים ביצעו. במילים אחרות: אם ימסרו את הדולרים שקנו בשוק ה"שחור, ישלם להם הפקיד שלוש לירות, וגם ייסגרו התיקים הפליליים שנפתחו נגדם.

הדבר היה בשעות המאוחרות של ליל יום החמישי האחרון. מרבית העצורים ה"כימו לפשרה, מסרו את הדולרים שלהם, קיבלו שלוש לירות עבור כל דולר שחור שאותו השיגו בשוק בלתי-שחור, והלכו הביתה.

רק שני עצורים נשארו ללון בבית-המעצר. למחרת בבוקר, ביום השישי הובאו השניים להארכת מעצרים בפני השופט ה"תורן יהושע בן-שלמה, בבית-המישפט ה"שלום בתל-אביב.

המישטרה ביקשה מהשופט להשאיר בי מעצר את הצעירה בת ה-25, אם לתינוקת, ואת פקיד סניף-דיזנגוף של הבנק הישראלי הגדול, כדי שתוכל לחקור את מקורם של הדולרים השחורים שהיו בידי האשה: 82 אלף דולאר.

הפרשה החלה כאשר הצעירה, תושבת הרצליה ביקשה, ב-25 בחודש שעבר, מ"פקיד הבנק, שנעצר יחד איתה, לממש 400 אלף לירות הרשומים על שמה ב"ניירות-ערך.

פקיד אחר באותו סניף של הבנק מסר למישטרה, באמצעות מנהלי הבנק, כי שמע שהצעירה נשלחה על-ידי הפקיד שטיפל בה, אל סוחר בדולרים שחורים.

המישטרה החלה במעקב. מדברי התובע המישטרי הסתבר, שהפקיד החשוד ש"שוחח עם הצעירה, שלח לקוחות נור"ספים של אותו סניף בנק כרוחב דיזנגוף לרכוש מטבע-חוק תמורת כסף ישראלי, אצל מכר שלו, סוחר בדולרים שחורים.

כנראה לא מטובלב, אלא תמורת קבלת אחוים מן העיסקות.

הפקיד השני, אשר שמע את הדברים, מיהר להזעיק את הממונים עליו.

כעבור ימים אחדים חזרה הצעירה, ש"ביקשה לממש את ניירות-הערך שלה ש"ערכם 400 אלף לירות, וביקשה לשכור כספת בבנק. אך היא לא זכתה לכך.

המישטרה ארבה לה, אבל עדיין לא עצרה אותה, כאשר כבר הוחלט לעצור אותה, לא נמצאו ברשותה הדולרים, וגם לא הכסף הישראלי.

המישטרה טענה שהצעירה התכוונה לעזוב את הארץ יחד עם הידיד שלה, ועם התינוקת המשותפת שלהם, ולשם כך הלכה לקנות דולרים. בפני השופט, סיפר איש-המישטרה רב-פקד רוזנברג כי הצעירה סירבה להסכים לפשרה של המישטרה ו"מישרד-האוצר, ולהפטר מהדולרים תמורת הסכום הסימלי - כופר - ששולם ל"עצורים האחרים שנתפשו עם מטבע זר "שחור" ברשותם.

הצעירה טענה במישטרה שאין לה דולרים. היא סירבה לגלות היכן 400 אלף ה"לירות שלה, וטענה שמסרה אותם לאדם מכובד, אשר אם תתגלה זהותו יגרום הדבר להתמטטותו הכלכלית.

השופט נענה לבקשת המישטרה, וציווה לעצור את החשודים, פקיד הבנק והצעירה לשישה ימי מעצר נוספים. השופט, יהושע בן-שלמה, ריחם כנראה על עתידו של הבנק הגדול, והחליט לאסור פירסום זהותו, וגם שמותיהם של העצורים. ספק אם החלטה זו משרתת את הציבור הרחב, כאשר מדובר בכנס שבן הפקידים מוסרים למישטרה על תנועותיהם של ה"לקוחות. איסור שם חל על שני מיקרים בלבד, לפי החוק הישראלי. האם רצה השופט להגן על ביטחון המדינה, או התרשם שהבנק הוא "קטין" שיש להגן עליו?

על החוק חייב גם השופט להקפיד.

השטחים המוחזקים היד החזקה החדשה

עידודי גירוש העמקנים עורך המימשל הצבאי השתלטות אש"ף

ד"ר חיימוב נאה מקיים

אילמת בין תושבי השטחים והמימשל ה"צ" באי, החלו העניינים להידרדר במהירות. התוצאה הראשונה: ארבעה אנשי-ציבור מן הגדה גורשו בתחילת השבוע אל לבנון. הסיבה הרישמית: הם שייכים לאירגון טרוריסטי בשם "חזית השיחרור הפלס"טיני".

פ.ק.פ. וחלג'ה. מיהו האירגון הזה? ערב הקמת המדינה, כאשר החליטה ברית-המועצות במפתיע לתמוך בחלוקת הארץ, היא הטיקה את המסקנה הראשונה במפלגה הקומוניסטית המקומית, שנקראה אז "המפלגה הקומוניסטית הפלשתינאית" (פ.ק.פ.).

החלק הערבי התפלג, הקים את "הלי"גה לשיחרור לאומי". הכוונה היתה שפ.ק.פ. תישאר המפלגה הקומוניסטית במדינה ה"יהודית, ואילו הליג'ה תהווה את המפלגה הקומוניסטית במדינה הערבית. משלא קמה המדינה הפלסטינית ב-1948, והגדה סופחה לירדן, קמה המפלגה ה"קומוניסטית הירדנית, בשני עברי הירדן, היא פעלה עד לפני זמן קצר.

מירדן לאש"ף. לאחרונה שינתה ברית-המועצות שוב את עמדתה. היא חד"לה מתמיכתה באחדות הממלכה הירדנית, השליכה את ידה על מדינה פלסטינית חדשה, בראשות אש"ף.

המסקנה הראשונה: הקומוניסטים בגדה המערבית פירשו מן המפלגה הקומוניסטית הירדנית, הקימו את "חזית השיחרור ה"לאומית", שנועדו להוות את העובר של המפלגה הקומוניסטית במדינה הפלסטינית העתידה.

צעדה הראשון של המפלגה החדשה: להשתלב במהירות האפשרית באש"ף, שבו מרוכזים כיום כל הזרמים הפלסטיניים.

עצומה לרבאט. כיום מהווה "החזית" את המפלגה המאורגנת היחידה בגדה. אין זה אירגון טרוריסטי, במצב עשירי חבלה, אלא גוף פוליטי-מימלגתי. אך הוא משולב באש"ף, ומנהל העמולה למענו.

בחדשים האחרונים פעל המימשל ה"צ" באי במרץ נגד גוף זה. רבים מעסקניו נעצרו, מוחזקים מאז במעצר מינהלי.

בימים האחרונים נושבת רוח חדשה בגי"דה. ניצחון אש"ף בעצרת האי"ם ובועידת הפיסגה ברבאט יצרה את ההרגשה הכל"לית שנסתייגה "זה"ל קרובה. עסקנים שונים, ובניהם ראשי "החזית", משתדלים להור"כיה את נאמנותם לאש"ף בהצהרות שו"רות. אחת מהן: עצומה של תושבי הגדה, ביוזמת החזית, לזעידת רבאט בזכות אש"ף.

כאשר הופיעו בעיתונות ה"ערבית בגדה מאמרים תומכים בגלוי באש"ף, החלה התייעצות קדחתנית בצמרת ישראל, טדי קולק אץ אל יצחק רבין, תבע פעולה נמרצת. גירוש הארבעה ללבנון הוא ראשית מדיניות "היד החזקה".

האם זוהי מדיניות נבונה? אמר השבוע אחד מעסקני הגדה: "ישראל תשיג את ההיפך ממה שהיא רוצה. המגורשים יפכו גיבורים לאומיים. מעשים קיצוניים של השילטונות יעודדו את היסודות הקיצוניים באוכלוסייה. היסודות המתונים ייתרסו בין שני הקצוות - ובסופו של דבר תהפוך אוכלוסיית הגדה המערבית תוך כמה חו"רשים לתומכת נלהבת של אש"ף."